

## 12. Ders (25 Kasım 1988 tarihli ders notu)

Dersin amacı:

1. İsim tamlamalarının kullanımı
2. Bazı akraba isimleri
3. “Başka, diğer” anlamındaki kelimenin kullanımındaki cinsiyet farkı
4. Vasil hemzesinin okunuşu

**Kırmızı harfler, konuşma dilinde telaffuz edilmez.**

### Diyalog 1

أَمَامَ مَرْيَمَ بِنْتُ. مَنْ هِيَ؟

Emâme Meryeme bintun. Men hiye?

Meryem’in önünde bir kız var. O kim?

هِيَ وَدَادُ. بِنْتُ مَرْيَمَ

Hiye Vidâdu. Bintu Meryeme.

O, Vidad. Meryem’in kızı.

إِزَاءَهَا بِنْتُ أُخْرَى. هَلْ هِيَ بِنْتُهَا كَذَلِكَ؟

İzâehâ bintun uhra. Hel hiye bintuhâ kezâlike?

Karşısında bir kız daha var. O da, onun kızı mı?

لَا. هِيَ نَوَالٌ. صَدِيقَةُ وَدَادَ

La. Hiye Nevâlu. Sadîkatu Vidâe.

Hayır. O, Neval. Vidad'ın arkadaşı.

\*\*\*\*\*

فَرِيدُ زَوْجِ مَرْيَمَ

Ferîdun zevcu Meryeme

Ferid, Meryem'in kocasıdır.

مَرْيَمُ زَوْجَةُ فَرِيدِ

Meryemu zevcetü Ferîdin.

Meryem, Ferid'in eşidir.

\*\*\*\*\*

## Diyalog 2

جَنَّبَ فَرِيدٌ وَلَدًا. هَلْ هُوَ ابْنُهُ؟

Cenbe Ferîdin veledun. Hel huve ibnuhû? (huvebnuhu)

Ferid'in yanında bir çocuk var. Oğlu mu?

أَجَلٌ. وَإِسْمُهُ مَازِنٌ.

Ecel. Ve ismuhû (vesmuhu) Mâzin<sup>un</sup>

Evet. İsmi Mazin'dir.

وَرَاءَهُ وَلَدٌ آخَرُ. هَلْ هُوَ ابْنُهُ كَذَلِكَ؟

Verâehû veled<sup>un</sup> âharu. Hel huve ibnuhû (huvebnuhu) kezâlike?

Arkasında başka bir çocuk var. O da oğlu mu?

لَا. هُوَ إِيَادٌ. صَدِيقُ مَازِنٍ

La. Huve İyâd<sup>un</sup>. Sadîku Mâzin<sup>in</sup>.

Hayır. O, İyad'dır. Mazin'in arkadaşı.

إِزَاءَ مَازِنٍ بِنْتُ. هَلْ هِيَ أُخْتُ مَازِنٍ؟

İzâe Mâzin<sup>in</sup> bint<sup>un</sup>. Hel hiye uhtu Mâzin<sup>in</sup>?

Mazin'in karşısında bir kız var. Kardeşi mi?

أَجَلٌ . وَاسْمُهَا وَدَادَ . وَرَاءَهُ بِنْتُ أُخْرَى . هَلْ هِيَ أُخْتُهُ كَذَلِكَ؟

Ecel. Ve ismuhâ (vesmuhâ) Vidâd. Verâehû bintun uhrâ. Hel hiye uhtuhû kezâlike?

Evet. İsmi Vidad. Onun (Mazin'in) arkasında bir kız var. O da (Mazin'in) kız kardeşi mi?

لَا . هِيَ رَفِيقَةُ وَدَادَ .

La. Hiye refîkatu Vidâde.

Hayır. O, Vidad'ın arkadaşı.

\*\*\*\*\*

لِي أَبٌ وَ أُمٌّ .

Lî ebun ve ummun

Babam ve annem var.

لِي أُخْتُ لَكَ أُخْتَانِ

Lî uhtun leke uhtâni.

Benim bir, senin iki kız kardeşin var.

لِي صَدِيقٌ هُنَا ؛ لَكَ صَدِيقَانِ

Lî sadîkun hunâ, leke sadîkânî.

Benim burada bir arkadaşım var, senin iki. ( arkadaşın var)

## KELİMELER

Türkçe	Okunuşu	Arapça
Kız	Bintun	بِنْتُ
Kızlar	Benâtun	بَنَاتُ
Erkek arkadaş	Sadîkun	صَدِيقٌ
Erkek arkadaşlar	Esdikâu	أَصْدِقَاءُ
Bayan öğretmen	Muderrisetun	مُدَرِّسَةٌ
Bayan öğretmenler	Muderrisâtun	مُدَرِّسَاتُ
Nine	Ceddetun	جَدَّةٌ
Nineler	Ceddâtun	جَدَّاتُ
Bayan komşu	Câratun	جَارَةٌ
Bayan komşular	Cârâtun	جَارَاتُ
Genç kız	Fetâtun	فَتَاتُ
Genç kızlar	Feteyâtun	فَتَيَاتُ
Koca	Zevcun	زَوْجٌ

Kocalar	Ezvâcun	أَزْوَاجٌ
Hanım, karı, eş	Zevcetun	زَوْجَةٌ
Hanımlar, eşler, karılar	Zevcâtun	زَوَّجَاتٌ
Oğul	İbnun	إِبْنٌ
Oğullar	Benûn	بَنُونَ
Oğullar	Ebnâu	أَبْنَاءُ
Erkek kardeş	Ehun	أَخٌ
Erkek kardeşler	İhvetun	إِخْوَةٌ
Erkek kardeşler	İhvânun	إِخْوَانٌ
Kız kardeş	Uhtun	أُخْتُ
Kız kardeşler	Ehevâtun	أَخَوَاتٌ

### Bazı isimler

Naciye	نَاجِيَّةٌ	Naci	نَاجِيٌّ
Şükriye	شُكْرِيَّةٌ	Şükrü	شُكْرِيٌّ
Ramize	رَامِزَةٌ	Ramiz	رَامِزٌ

“Başka” anlamındaki kelime, erkek için ve kadın için farklı kullanılır:

Erkeğe göre:

وَلَدٌ آخَرُ
Veledun âhar
Başka bir oğlan

Kadına göre:

إِمْرَأَةٌ أُخْرَى
İmraetun uhrâ
Başka bir kadın

\*\*\*\*\*

Kural: Eğer, söz konusu olan insansa, sonu kapalı te (ة) ile biten kelimelerin çoğulları, kelime sonuna (ات) eklenerek elde edilir.

Ör:

جَدَّة Nine

جَدَّات Nineler

\*\*\*\*\*

### Vasıl hemzesinin kullanımı:

( اِسْمُ İsim ) ( اِبْنُ Oğul ) ( اِبْنَةُ Kız ) Kelimelerinin başındaki hemze ( اِ ) harfi, vasıl hemzesidir. Başına başka bir harf gelirse okunmaz.

Ör:

1. اِبْنُ (İbnun)

وَ اِبْنُ (Ve **i**bnun) şeklinde okunmaz, (vebnun) şeklinde okunur.

2. اِبْنَةُ (İbnetun)

وَ اِبْنَةُ (Ve **i**bnetun) şeklinde okunmaz, (vebnetun) şeklinde okunur.

3. اِسْمُ (İsmun)

وَ اِسْمُ (Ve **i**smun) şeklinde okunmaz, (vesmun) şeklinde okunur.

\*\*\*\*\*

**Kaynak:** İstanbul Üniversitesi emekli okutmanı Mustafa Seçkin'in derslerinde tuttuğum notlardan derlemedir. Mustafa Seçkin hakkında bilgi için tıklayınız:

[http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/bolum\\_sayfasi/dogudilleri/emektar\\_hocalar.htm](http://www.istanbul.edu.tr/edebiyat/bolum_sayfasi/dogudilleri/emektar_hocalar.htm)

<http://www.istanbuldakianadolu.com/istanbul/fethi-gemuhluoglunu-mustafa-seckinle-tanimak/>

Hazırlayan: Enise Sema Gonca

[araphocam@yahoo.com](mailto:araphocam@yahoo.com) Mayıs- 2011

Tüm dosyalar için tıklayın:

<http://www.materyal.org.tr/arapca/dosyalar.php?uk=380000>